

paa, at Udvalget har foreslaaet Thinget at tilkjendegive sin bestemte Forventning, at denne Lov er aldeles midlertidig, ved kun at tillægge Loven Gyldighed for eet Aar, saa at der til næste Aar fra Regjeringens Side maa skee een af to Ting, enten at den forelægger et Udkast til en fuldstændig communal Reform, eller den kommer med Begjering, at faae denne Lovs Gyldighed forlænget. Jeg har alt anført, at Udvalgets Fleertal (6 af 7) foreslaaer 12 Edr. Hartkorn som Begrænsning af Valgbarheden. Derimod have 2 af Udvalgets Medlemmer formeent, at den samme Grænsse, der sættes for Valgbarheden, tillige skulde sættes som Betingelse for Valgretten, — hvad enten det nu maatte blive 20 eller 12 Edr. Hartkorn — og jeg antager, at sammes ærede Medlemmer ville vedblive deres Formening, selv om Grænsen skulde blive sat til en anden Størrelse. Derimod har et Fleertal i Udvalget — 3 Medlemmer principalt og 2 in subsidium eller aldeles in subsidium eller hvorledes man nu kalder det — gjort den Betragtning gjældende, at saalædet og simpelt det vilde være at affatte en anden Valgbarhedsliste, der sætter Grænsen f. Ex. til 12 Edr. Hartkorn eller derover, istedetfor den, der kun omfatter Sædegaardseierne, saa betænkeligt synes det at være ved en saadan midlertidig Lov at skabe en heel Corporation af Valgere. — Dette vilde være en meget indgribende Forholdsregel, hvis man skulde sammentalede over hele Landet alle dem, som have 12 Edr. Hartkorn eller derover, for at udøve Valgretten, og vi kunne saameget mindre tilraade dette, som det er vort Dnsste og vort Haab, at den store Grundsetning vil blive opretholdt, der indeholdes i Grundloven, der ikke kjender nogen Censur for Valgere, og som ogsaa er gjort gjældende i det Forslag til en Communallov, der vel er fremkommet som en æret Rigsdagsmands private Forslag, men som er fremgaaet af Forhandlingerne, der ere førte i Regjeringens Skjød, hvilket Lovforslag heller ikke kjender til nogen Valgcensur. Jeg vil ikke kunne votere for en Communallov, der opstiller en egentlig Censur for Retten til at vælge, fordi jeg ikke vil række Haand til, at Statens Borgere saaledes skarpt

adskilles i forskjellige afluttede Classer, der kæmpe med hverandre om Magten, hvilket er noget ganske Andet end den for Valgene til Landsktinget opstillede Valgbarheds-censur. Idet det saaledes er betænkeligt at falde en saadan Corporation tillive og dobbelt betænkeligt, naar man har til Hensigt — og det vil være Tilfældet efter Udvalgets Forslag — kun at bruge den een eneste Gang, anseer jeg dette for saa vigtigt, at jeg i den kommunale Friheds Interesse vilde foretrække, at ingen Forandring skeete med Amtsrådene, fremfor at der blev fremkaldt en saadan Valgerelasse; thi jeg er overbevist om, at efterat det retlige Fundament for den tidligere bestaaende Valgcorporation af Sædegaardseiere nu er bortfaldet, er der aldeles ingen Fare for, at de fremdeles som en egen Institution ville kunne holde sig. Derimod vilde det være et betænkeligt Præcedens, som det vilde blive uanseligere senere at faae forandret, naar man nu vilde stræbe hen til et Formaal, hvorved en saa stor Deel Medborgere vilde blive adskilte fra Folket ved en særegen Valgret. Jeg troer derhos, at Sagen meget let vil kunne ordnes paa den Maade, at man lader Sogneforstanderskabernes Delegerede, der nu foretage de saakaldte frie Valg, tillige foretage Valg mellem dem, som fyldestgjøre de særlige Valgbarhedsbetingelser, man maatte opstille. Dette vilde blive meget simpelt; thi det vilde være de samme Valgere, som skulde foretage alle Valgene, kun at det skeer i to Afstik, nemlig først blandt dem, som forlods skulle vælges, dernæst blandt dem, som have de i Lovgivningen foreskrevne almindelige Valgbarhedsbetingelser. Jeg troer ogsaa, at man uden mindste Frygt kan overlade Valgene til disse Delegerede; thi de ere alle Medlemmer af Sogneforstanderskaberne, altsaa Mænd, der alt have fyldestgjort en Valgbarheds-censur, og de ere valgte af Mænd, som selv ere valgte, altsaa Valgmænd, fremgaaede af et dobbelt Valg. Jeg synes, at dette tilfammen maa give alle de Garantier for conservativ Tænkemaade, som man pleier at søge deels i en Valgcensur, deels i en Valgbarheds-censur og deels i, at Valget er indirecte. Under disse Omstændigheder troer jeg ikke, der er den mindste Betæn-